

Jacqueline Wilsonová

VZDUŠNÉ ZAMÍKY

VZDUŠNÉ ZÁMKY

Jacqueline Wilsonová

VZDUŠNÉ ZÁMKY

Ilustroval Nick Sharratt

slovart

Copyright © Jacqueline Wilson 2010

Illustrations copyright © Nick Sharratt 2010

Translation © Jana Vlašičová 2014

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bratislava 2014

ISBN 978-80-556-1111-2

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovať ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

*Svojej drahej priateľke Mary Vacherovej.
Ďakujem za vynikajúcu odbornú pomoc,
oddanosť a láskovosť.*

25629

I

Volám sa Hetty Featherová. Nesmejte sa. Nie je to moje skutočné meno. Som si absolútne istá, že mama by mi vybrala krásne poetické meno, aj keď, žiaľ, nie som ani krásna, ani poetická.

Predstavujem si to takto:

„Poklad môj najdrahší,“ zašepkala mama a pevne ma zabalila. Prvinula si ma tak blízko, tak tesne, akoby sa so mnou nechcela nikdy rozlúčiť.

„Moja drahá...“ Rozália? Serafína? Anabela? Najvýraznejšie na mne sú oči. Modré ako letná obloha. Možno mi dala meno Zafíročka, Azúročka alebo Nezábudka?

Radšej si predstavujem, že mi na detskej hlavičke ešte nenarástli vlásky. Bábätko bez vlasov ešte môže byť krásne. Dieťa s vlasmi ako oheň je odporné, je ako potomok diabla. Aspoň tak hovorí zástupkyňa Bottomlyová, keď ma za ne ĭahá. Raz, keď sa mi ju podarilo poriadne vytočiť, lebo som povedala, že je Smradoška, poťahala ma tak zúrivo, že jej v ruke zostal celý chumáč. Keby si niekto všimol plešinku, čo mi zostala na hlave, bolo by zle. Ale potom mi dala na hlavu čepiec a utiahla ho tak silno, že to

nik nezbadal. Ten útok sice videlo dvesto sirôt, ale to jej bolo jedno.

Celý rok trvalo, kým mi na tom mieste znova narastli poriadne vlasy, ale neľutujem to. Odvtedy sme ju totiž volali Smraďoška všetky – hoci sme to nehovorili nahlas. Ani jedno dievča nie je také bezochivé ako ja. Mám povahu rovnako ohnivú, ako mám ohnivé tie prekliate vlasy.

Dúfam len, že keď som sa narodila, bolo to tuším v roku 1876, nemala som vlasy. Ved' si len prestavte, že by som prišla na svet s drobnými červenými chumáčikmi. Bože, ved' pre moju mamu by to bol šok. Možno by mi preto dala meno Mrkvička, Ohnica alebo Červienka.

Nie, nie, mama by sa mi určite nevysmievala. Objímalá by ma, túlila by si k sebe moju ohnivú hlávku a obtáčala by si malé kučierky okolo prstov. Moje vláske sa jej páčili práve preto, lebo boli moje. Odstríhla malý pramienok a vložila si ho do medailónika. Tak bude mať navždy pri sebe kúsoček zo mňa.

Nechcela ma opustiť. Lúbila ma celým srdcom. Bola som len malý uzlíček, ľahká ako pierko. Som si istá, že sa o mňa starala deň čo deň, noc čo noc a robila, čo mohla, len aby som zmocnela a narás-tla. Ak zatvorím oči a schúlim sa do klbka, takmer cítim, ako ma objíma, spieva mi uspávanku. Cítim jej sladkú vôňu, dotýkam sa drobnými prštekmi jej rúk. Neviem sa sústredit, ale ak sa veľmi, veľmi snažím, vidím jej bledú tvár a v modrých očiach slzy.

Vraví sa, že z toho obdobia si nik nemôže nič pamätať. Tvrdia to všetci – pýtala som sa vychovávateliek aj učiteľov. Dokonca aj Adam tvrdil, že je to tak. A on je najmúdrejší chalan na svete. No aj tak som si istá, že sa všetci mýlia. Ja si to totiž pamätám.

Spomínam si na najhorší deň môjho života, keď ma moja mama okúpala, zabalila do bavlnenej plienky, do šatočiek a bielej perinky, ktorú sama ušila. Prikryla ma háčkovanou dekou a vyniesla von. Vziaľa ma na dlhú, predlhú cestu. Pamätám sa na hluk a piskot vlaku. Potom si zrejme vzala koč, lebo pri heganí a klepote konských kopýt som sa rozplakala. Tesnejšie si ma pritisla na hrud', hojdala ma v náručí a plakala aj ona.

Potom hmot a pohyb ustali a mama zostala schúlená v koči. Triasla sa a ja som sa triasla s ňou. Kočiš na ňu skríkol, a tak mi vtišla posledný zúfalý bozk.

„Nikdy ťa neprestanem ľubiť,“ zašepkala mi do uška.

Vystúpila a stále ma silno držala. Povedala niečo pohoničovi a podišla k veľkej bráne. Strážnikovi čosi zašepkala. Ale tak tíško, že to musela zopakovať. Brána sa so škrípaním otvorila a vošli sme dnu. Museli tam byť aj iné mamy, aj iné detičky, pretože som okolo seba počula plač.

Stáli sme pred dlhým vylešteným stolom, za ktorým sedeli v rade vážni muži. Kládli nám otázky. Mama im odpovedala a ja som prežalostne nariekala. Zaviedli nás do malej izbičky so žiarivou plynovou

lampou. Žmurkala som a snažila som sa skryť v maminom náručí. Schytili ma však veľké chladné ruky a odtiahli ma od nej.

Položili ma na tvrdý stôl. Prikrývku mi zobraли. Krásne biele šatočky mi rozopli a vyzliekli. Prevliekli mi ich cez hlavu. Dokonca mi vzali aj plienku, ležala som tam úplne nahá. Necitlivé ruky mi obracali hlavu zboka nabok, prehmatali mi bruško, pohýbali rukami a nohami, rázne som protestovala, išla som si vykričať hrdlo.

Potom ma tie ruky zabalili do čudných hrubých šiat, ktoré tie moje veru ani trochu nepripomínali! Zodvihli ma a odniesli. Ruky a nohy som mala ešte malé a slabé, nemohla som ich udrieť ani kopnúť. Stále som plakala za mamou, ale už tam nebola. Odnesli ma po dlhočizných chodbách tejto obrovskej budovy navždy preč od mojej mamy.

Do škrabľavej vlnenej prikrývky ma zabalili tak tesne, že som sa nevedela pohnúť. Stále som jačala, položili ma na chrbát do kovovej postieľky. Plakala som za mamou, no mama neprišla, nezachránila ma. Plakala som za svojimi šatočkami, no bola som vtesnaná do týchto hrubých, obnosených handier páchnúcich dezinfekčným prostriedkom. Žialila som za upokojením, ktoré mi poskytoval palec, teraz uväznený v prikrývke. Smútila som za láskovým náručím a teplým sladkým mliečkom.

„Ale, ale, čo je to tu! Ticho! Vyrušuješ ostatné detičky. Prečo plačeš, hm?“ napomenula ma jedna z vychovávateliek a vzala ma na ruky.

No prečo som asi tak podľa nej plakala? Bola som na svete len niekoľko dní a prišla som o všetko, čo som mala rada. A čuduje sa, že revem. Nemyslela to zle. Pritisla si ma k plochej kostnatej hrudi a potľapkala ma po chrbte, akoby ma trápili iba zastavené vetry.

„No tak, ešte chvíľu a dostaneš papáť,“ povedala. Položila ma – a rozplakala som sa ešte hlasnejšie. Utíšila som sa len na pár sekúnd, keď ma niekto ešte raz vybral z postielky. Zúfalo som dúfala, že ma vrátia mame, ale ruky, ktoré ma držali, boli chladné a počínali si odborne, chýbala im neha a jemnosť. Do úst mi strčili fläšu. Stisla som perky, nechcela som cumel. Nechutilo mi to. Darmo, nebolo to mokino mliečko. Zabehlo mi, snažila som sa to vypľut.

„Táto nechce jest. A aká je drobná! Neviem, prečo ju prijali. Tá sa na tomto svete dlho neohreje.“

„Treba ju rýchlo pokrstiť, lebo rýchlo pôjde do očistca,“ pridal sa iný hlas. „Nechaj ma, skúsim ju nakŕmiť ja.“

Podali ma inej vychovávateľke, tá mi cumel tvrdopritlačila na perky. Zovrela som ich. Chytilla ma za nos, takže som sa musela nadýchnuť a otvoriť ústa. Keď som ten trik prekukla, zúrivo som sa rozrevala.

„Pokoj, pokoj! Zabudnite na očistec, táto je ako škriatok,“ zatriasla mnou. „Už aj začni piť a budť dobrá! Nechceš predsa zomrieť od hladu! Alebo áno?“

Nemohla som byť s mamou a bolo mi jedno, či budem žiť, alebo nie. Celý deň som prerevala, až

som si hrdlo zodrala a triaslo ma. Ale nebolo to nanič. Mama sa nevrátila.

Aj ostatné deti plakali, ale nie až tak nahlas a úpenlivovo ako ja. Nevidela som ich, pretože som ležala na chrbte, no počula som ich. Vnímala som, ako cicali a vzdychali, keď ich tie zlé ruky vyberali z postieľok.

„Tak čo, dáš si tiež, chúďatko maličké?“ Tento hlas bol jemnejší, ruky drobnejšie a mäkšie. Nebola to mama, ale kolísala ma takmer rovnako starostlivovo. Nesnažila sa mi hned' vopchať flašku do úst. Nakvapka si trochu mlieka na prst a potrela mi ním pery. Otvorila som ústa a začala som cmúlať.

„Dobré, však? Dáš si ešte?“

Opäť si dala mlieko na prst a ja som ho oblizla. Takto to urobila ešte pákrat. Keď som dychtivo otvorila ústa, aby som ešte oblizla prst, opatrne mi do úst vopchala cumeľ. Nemohla som odolať a začala som cuckať – a cítila som, ako mi dolu vyschnutým hrdlom steká mlieko. Flaša sa mi ešte stále nepozdávala, ale od hladu a smädu som už mala bolesti, a tak som pila a pila.

„Jéj, pozri sa na Winnie a na číslo 25 629! Podarilo sa jej ju nakŕmiť.“

Takže tá milá slečna sa volala Winnie. A zdá sa, že moje meno bolo 25 629. Nebola som dosť veľká, aby som rozumela číslam, ale to dlhé slovo znelo drsne a ja som ho nenávidela. Onedlho som však dostala ešte jedno meno. Bola som oblečená v takých tuhých šatách, že som v nich len našponovane, meravo ležala, takmer som nedýchala. Odniesli

ma na nové miesto – nejaké veľké, všetko sa tam ozývalo. Boli tam zvláštne okná, hádzali na dlážku červeno-modré svetielka. Niekoľko vážnym hlasom prehovoril a potom ma oslovil.

„Krstím ťa, Hetty Featherová,“ ozval sa nejaký hlas a niekoľko mi polial čelo ľadovou vodou.

Plačom som sa mu snažila povedať, že sa nechcem volať Hetty Featherová, lebo to nie je moje naozajstné meno. Ja sa predsa volám...

Ešte som však nevedela hovoriť, a tak som len vrešťala. Niekoľko utišoval a hrešil, šepkal mi, že som zlým príkladom pre ostatné deti. Prestala som, len aby som sa nadýchla, a počula som, ako ma ostatné deti napodobňujú. Uspokojilo ma to – hoci som bola taká maličká, naozaj sa nikomu nepodarilo ani len trochu priblížiť sa môjmu hlasnému revu.

Bez milosti ma odniesli naspäť do spálne. Winnie ma nežne kolísala.

„Ahoj, Hettuška! Neplač už toľko. Tak, vyzlečiem ťa z tých šiat a nachystám ti flašku.“

Čoskoro som sa upokojila, no po mlieku som trochu štikútala. Winnie to rozosmialo, a aby si zo mňa utiahla, štikútala aj ona. Pozrela som na ňu, snažila som sa zaostriť zrak. Mala guliatú ružovú tvár a spod čepca jej vykúkali svetlé vlasy. Nebola taká úžasná ako moja mama, ale napadlo mi, či by nemohla byť mojom druhou mamou. Bola som taká malá, že som sa nevedela ani usmievať, iba som sa na ňu uprene zahľadela modrými očami. Pozrela sa na mňa a usmievala sa aj za mňa.

Rozplakali sa aj ostatné detičky – vyžadovali si pozornosť, ale Winnie ma stále držala a šepkala mi: „Hetty Featherová, Hettuška! Si ľahká ako pierko.“ A rozkrútila sa so mnou. Tancovali sme okolo všetkých postieľok. Bolo to, akoby som lietala. Chcela som ju presvedčiť, aby nás odniesla z tých dvier, z toho chladného, záhadného väzenia. Vtom ju však zahriakla ktorási vychovávateľka, a tak ma položila do mojej malej postieľky. Obe sme iba lapali dych.

V tú noc som za mamou neplakala. Ešte stále som na ňu túžobne myslela, ale upokojila ma predstava, že ráno – a potom každé ďalšie ráno – uvidím Winnie.

Väčšmi som sa ani nemohla myliť. Na druhý deň ma kŕmili, kúpali a do nepohodlných šiat obliekali iné ruky. Do deky ma zabalili natesno a konce povojníka previazali tak, že som pripomínala malý vlnený uzlíček. A tak so mnou aj zaobchádzali – zodvihli ma, preniesli cez chodby, von cez obrovské dvere a uložili ma do koča, ktorý tam už stál pripravený.

Vopchali ma do veľkého koša vystlaného handrami. Ležala som tam, vyľakaná, ani som len nezaplakala. *Čo sa to so mnou deje?* Chcela som byť pri Winnie. Túžila som po mame. Srdce sa mi rozbúchalo, až mi takmer vyletelo z deky. *Odnesú ma naspäť k mame?*

Dvere na koči sa opäť otvorili. Počula som detský plač, smutný, vystrašený. Ústa som mala zavreté, takže som to nemohla byť ja. Ked' ku mne do koša položili ďalšie dieťa, plač bol ešte zúfalejší. Aj ja som trochu zakvílila a vtedy ten druhý plač prekvapivo

stíchol. Potom sa ozval znova a ja som sa pridala. Nadychovali sme sa rovnako a jačali sme jednohlasne. Prestala som a to druhé dieťa prestalo tiež. Bolo to, ako keby sme sa rozprávali.

Ahoj! Aj ja som tu. A tiež sa bojím.

Kam nás to vezú?

Neviem. Chcem, aby ma zobraли k mame!

Aj ja chcem mamu!

No, aspoňže sme tu spolu.

Ručičky sme mali uväznené v dekách, bolo to však, akoby sme sa načiahli a chytili sa.

Kočom triaslo, kopytá klopotali a mne sa vynorila bolestná spomienka na mamu. Potom sme zastali, dvere sa otvorili a zrazu nás oslepilo svetlo. Nieko nás vyniesol z koča a svižne nás odniesol do rozľahlej, hlučnej a zadymenej miestnosti. Aj to mi oživilo spomienky. Teraz viem, že sme sa ocitli na veľkej londýnskej železničnej stanici. Zakrátko nás aj s košíkom položili na sedadlo a vlak sa s trhnutím pohol. S tým druhým dieťaťom sme si ešte schuti poplakali, ale monotónny klopot kolies a pohyb vlaku nás uchlácholil a o chvíľku sme už spali.

Snívalo sa mi, že ma opäť drží v náručí mama, ale keď som sa zobudila, stále som bola zviazaná v deke, napratanaá do košíka a dieťa vedľa mňa zúfalo plakalo. Pridala som sa, lebo som bola hladná a smädná. Žalúdok som mala prázdny, boľavý. Dieťa vedľa mňa začalo žalostne kričať.

Kým sme žili v tej veľkej pochmúrnej budove, pravidelne raz za pár hodín sme dostali jesť a menili

nám plienky. Teraz som bola pocikaná, mrzutá, deka bola vlhká a páchla. A tak sme plakali a plakali, až sme pláčúc opäť zaspali, možno od vyčerpania.

Potom vlak spomalil a zastal. Dvere sa otvorili a vyniesli nás na čerstvý vzduch. Človek, ktorý nás niesol, pridal do kroku. Začula som hlasy s jemnejším vidieckym prízvukom. Košík sa rozhojdal, zjavili sa v ňom ruky a vybrali môjho suseda.

„Tak toto je pán Gideon Smeed, priamo zo sirotinca!“

Počula som smiech, hrkútanie a potlesk.

V košíku som zostala sama!

Zakričala som a ďalšie ruky sa načiahli po mňa.

„Tak na toto dieťa sa nedá zabudnúť. Slečna Hetty Featherová. Nie som si istý, či ju budete chcieť, pani. Je maličká, ale kričať teda vie. Odkedy sme odišli z Londýna, jačí ako siréna.“

„Ale no tak, to len ukazuje, že má silného ducha,“ povedal niekto. „Podľme sa na ňu pozriet.“

Ocitla som sa v pevnom náručí, tvár som mala opretú o širokú mäkkú hruď. Privoňala som si k nej. Zacítila som zvláštne nové veci – mastť, kapustu a zemiaky, ale aj sladké mlieko. Netrpezlivovo som otvorila ústa a začula som smiech.

„Tak vidíš! Usmieva sa na teba, mami! Už si jej!“

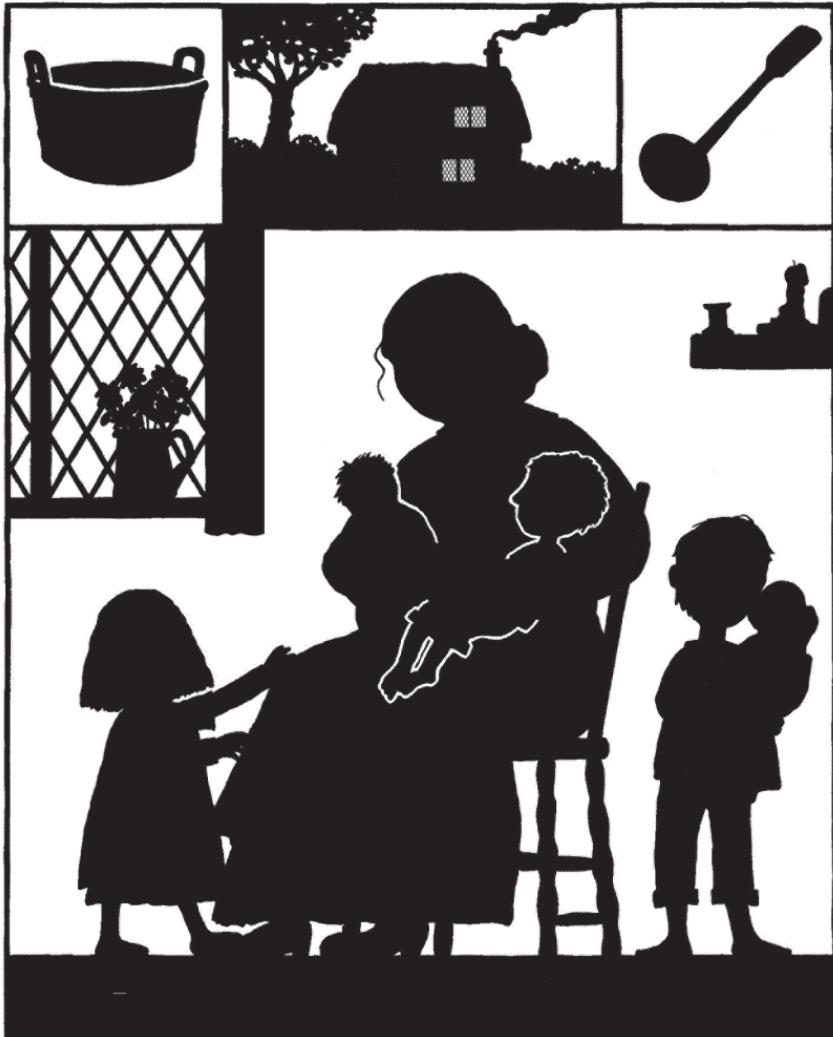
Zarazilo ma to. Nebola to moja skutočná mama. Je to nejaká nová mama? Jednou rukou ma držala v náručí, v druhej niesla košík s mojím bračekom. Keď nás niesla zo stanice a okolo nej pokrikovali deti, v jej náručí nám nič nehrozilo.

„Ak sмиem, rád by som povedal, že to s nimi na-
ozaj viete. Aj tí vychudnutí budú o chvíľu k svetu,“
povedal poslíc, ktorý nás doniesol.

„Bude to trochu náročné, starať sa o dve malé
deti naraz, ale trúfam si povedať, že to zvládnem,“
povedala. „Tak podieme domov, nech vás nakŕmim,
moje malé ovečky,“ zašepkala nám do uška.

A tak sme mali domov. Mali sme mamu. Mali sme
istotu. Už sme sa nemuseli vrátiť do tej veľkej stude-
nej budovy.

Hovorím vám, nesmejte sa! Mala som len pári týž-
dňov. Ešte som nič netušila.

J
j

M
m

S
s

2

Mojím novým domovom sa stala malá chalúpka s obielenými stenami a vchodom obrasteným ružami a zvončekmi. Vnútri bol tesný, tmavý, preplnený. Stále voňal vareným jedlom a v pondelok mydlom – vtedy sa totiž pralo. Pranie sa týkalo aj nás. Ked' sa už všetky prikrývky, košeľky, bielizeň a šaty trepotali na šnúre, naša mama Peg nás postavila do koryta na pranie. Gideon a ja sme šli prví. Gideon vždy reval, ale ja som sa tam premávala hore-dolu ako kačička. Plakala som, iba ak sa mi do očí dostalo mydlo.

Gideon bol môj brat zo sirotinca. Môj spoločník z koša, v ktorom sme cestovali. Nebol oveľa väčší ako ja, bol bledý a chudý, mal strapaté čierne vlasy, veľké oči a smutný pohľad.

„Z týchto dvoch by dokopy nebolo dosť mäsa ani do pirohov,“ povedal John, náš nový ocko.

Štuchol nás oboch do pupka. Bol to iba priateľský štuchanec, ale obaja sme zvrieskli. Neboli sme zvyknutí na robustné, hrmotné postavy chlapov. Ked' sme boli bábätká, všetci muži nám pripadali veľkí a hluční, ale ked' sme vyrástli, zistili sme, že John je naozaj najvyšší muž v dedine. Ruky mal ako lopaty a brucho